

SABADELL FEDERAL

Setmanari porta-veu del Partit Federal

Redacció i Administració: Jardí, 7 i 9

Els originals no's tornen.

Dels articles ne son responsables els seus respectius autors.

SUBSCRIPCIÓ MENSUAL . . . 50 CÉNTS.

NOMBRE SOLT . . . 10 »

El discurs d'en Maura

Mai hem cregut que la política d'en Maura pugui fer ressorgir la Espanya decadent. I ara, després del discurs que ha pronunciat en Beranga, ho creiem més que mai.

Examinant les dugues hipòtesis que estableix amb el seu discurs, s'endevina que Espanya ha d'anar amb els aliats si rectifiquen la secular política seguida per Anglaterra i França, o amb Alemanya, buscant el suplement per a defensar la existencia i la prosperitat d'Espanya.

Creiem haver lograt posar en clar, no sens dificultat, el pensament i els propòsits d'en Maura. ¿Es aixó realment? ¿Es tracta d'un intervencionisme resolt i aparentment germanòfil? Esperem les conseqüències.

Lo certament positiu és que la sort està tirada. Hem entrat en el principi del fi. S'han posat en joc els destins d'Espanya.

Aixó és tan greu que aquí ens detenim. Tal volta un altre dia podrem dir quelcom més. Ara solament fem una crida al patriotisme recomençant serietat i calma.

Els maniquís del nostre Ajuntament i les classes directores de Sabadell

II

En nostre article anterior feiem afirmacions que no tindrien cap valor si no les provavem, per lo que esdevindrien gratuïtes, i precisament les circumstancies ens ofereixen una d'aquestes proves que, per a parlar d'ella, ara que és de oportunitat, sacrificarem l'ordre cronològic de moltes d'altres que en lo successiu anirem tractant, i ens referim a la portada d'aigües a Sabadell.

Portar aigües a Sabadell és una necessitat per tothom sentida molt temps, fins que l'Ajuntament de fa tres anys, preocupant-se de la cosa seriament, determinà aixecar aigües de les subterrànies que passen pel llit del riu Ripoll, al peu mateix de les parets de Sabadell.

Veritat és que aquestes aigües no perteneixen a Sabadell, i si son de propietat de altres entitats i particulars que, segons llei, acrediten esser-ne posseïdors, però hi ha una raó, una justícia, una llei natural que és suprema, davant de la qual, la llei escrita queda nula, i per conseqüent ha d'ésser forçosament respectada per tots els homes.

Sabadell necessita aigua, la demana la ciutat entera que no pot veurer per la set

que té, que n'hi falta per rentar-se i que té amenaçada la salut pública.

Hi ha un paratge de la ciutat on les aigües abunden. Els veïns la veuen i senten el seu remor al passar, per anar a parar qui sab a on, perque de cert ningú ho sab, tal volta a barrejar-se amb les aigües salades del mar. Hi ha qui diu que van a parar als manantials de Moncada i el Besós que son els que, en part, surten d'aigua a Barcelona; però aixó és molt problemàtic, per quan aquells manantials no han minvat ni poc ni molt apes de la substracció d'aigua que ha fet Sabadell amb les bombes elevadores, i si realment, aquestes aigües del riu Ripoll van a parar als esmentats manantials, i aquests no han decrescut, sens dubte seran tan abundoses que les que Sabadell utilitza eren sobrantes i per conseqüent anaven a parar al mar.

Sigui com sigui; si Sabadell necessita aigües i les té a la ciutat, quins títols de pertinença i quines lleis poden privar als habitants de Sabadell proporcionar-se aigua d'aquesta? Forçosament ha d'haver-hi quelcom legislal que satisfagi aquesta necessitat suprema, i entenent-ho aixís el referit Ajuntament determinà proveir-ne a la ciutat, sense ignorar, empró, els molts i grans obstacles que s'oposaven a la realització de tan magne obra, per lo que es prengueren totes les precaucions.

Amb absència de tot procediment aparatós, perque aixís la prudencia ho aconsellava, es procedí a la realització dels treballs necessaris per a la elevació de les aigües fins al nivell de la ciutat, i al mateix temps es gestionava prop de les autoritats governatives de la provincia la autorització per l'aprofitament de una cantitat determinada d'aigua de la corrent subterrània del riu Ripoll en el trajecte que passa per dins nostra ciutat. No es feren esperar els obstacles que de bones a primeres se oposaren a tan justificada pretensió, però l'activitat, el zel i el tacte d'aquell Ajuntament, anà triomfant fins a veurer realitzada la seva obra, que els veïns de Sabadell coronaren amb verdares mostres d'aprovació al trobar satisfeta la necessitat més gran que pot sentir.

L'obra estava realitzada i per a conservar-la no feia falta més que l'Ajuntament que succeís a aquell, que és el que ara tenim, seguís el camí que l'altre l'hi havia marcat; però lluny d'aixó, no desmentint aquell adagi que diu «l'orgull i la petulancia són patrimoni dels tontos», es proposà realitzar el projecte d'aixecament de l'aigua en els llinars del riu Ripoll i la via fèrria de la companyia del Nort, descuidant la continuació de tota gestió prop de les autoritats competents, no sols perque no vingués la prohibició de l'aprofitament de l'aigua, sino perque no es procedís a la suspensió de les obres començades per a l'aixecament de la torra de l'aigua. I és clar, ha succeït lo que

era de preveure, que per ordre governativa, no podem continuar extraient aigües del riu Ripoll, i a la vegada hem de paraitzar totes les obres fetes per a dit objecte.

Mentre l'Ajuntament anterior procurava realitzar les obres amb tot el silenci possible, aquest promou un concurs per l'aixecament de la anomenada torra de l'aigua, fins a insertar-lo en el Butlletí Oficial de la provincia, com és llei.

Mentres l'Ajuntament anterior procurava cercar les obres que realitzava per a que ni pels ulls dels mateixos veïns fossin vistes, aquest aixecava la torra de l'aigua en el llinar de la via del carril, que és a on hi havia el projecte de emplaçar-la i que veu tothom passant amb el tren.

Mentres l'Ajuntament anterior procurava amagar que realitzés cap obra, no descuidava d'estar amb contacte continuament amb les autoritats barcelonines a fi de que procedissin amb tolerancia, aquest les executa amb sos desacerts i no se l'hi ha acudit averiguar on se trova la nostra documentació de la demanda d'autorització del llarg camí que el tramiteix li obliga seguir, pel qual s'encalla si no hi ha qui empenyi o bé vigili.

Algú, tal volta, creurà que l'actitut d'aquest Ajuntament és d'arrogancia i valentia, alentada pel convenciment que pugui tenir de que compleix amb son deure i a la vegada en ús d'un dret que té; doncs, no, aquest Ajuntament ha obrat aixís perque ignorava que's pogués fer d'altra manera, sols ha seguit l'impuls de la seva petulancia encarnada amb el ridícolment célebre emperador del poble de la Creu-Alta qui es precipitá per tenir l'orgull d'haver aixecat la torre d'aigües, i s'han trovat amb la desagradable sorpresa de que se'ls prohibeix per ordre governativa extreure aigües del riu, i se'ls ordena a la vegada, cessin de fer totes les obres començades i les que están en camí de realitzar-se a dit objecte, resultant que per castigar un pecat de torpesa comés per la majoria de l'Ajuntament ho hem de pagar els veïns, veient-nos privats de usar un element tan indispensable com és l'aigua en nostra ciutat.

S'ha parlat entre els individus de la majoria de dimissions, de manifestacions públiques, de possibles alteracions d'ordre públic ans que passar perque no es puguin treure aigües del riu, i davant d'aixó ens permetem donar un toc d'alerta perque el reculli qui te de recullir-lo.

Es diu que, els primers i més actius opositors a que es tregui aigua del riu, són sabadellencs que viuen entre nosaltres; per altra part, hi ha a Sabadell com en tota població, una classe que'n diuen d'ordre, a la que perteneix la majoria del nostre Ajuntament, i per últim, com ens té provat aquesta majoria, d'estar faltada de voluntat i criteri propi, resultant que fan el paper de maniquí,

a on els portaran aquests opositors, a que abans ens referiem, i son peixos grossos, i per consegüent dels que manen, i qui sab lo que els poden manar.

El poble de Sabadell deu aprofitar aquests avisos i aquestes advertències per a obrar com cregui convenient.

Les equivocacions d'aquesta majoria, perjudiquen vivament a Sabadell, es transformen en delictes que no deuen quedar en la impunitat.

OBSERVADOR.

Mosen Pollastre

Teniamos hace poco, en la parroquia de la Bonanova un rector a quien llamaban aquí Mosen Pollastre. A aquel cura le sacaron este mote porque era un gallo que andaba siempre con la cresta tiesa y roja, con el cuello erguido y ladeado provocativamente; porque era un gallo reñidor y cabalgador que tenia un pico de hierro y unos espolones como cuchillos.

Mosen Pollastre tenia barbero en casa e iba siempre perfumado y peinado como una cocota. Llevaba una sotana que parecia cortada por Klein o por Morell. Jugaba a la ruleta en la Rabasada. Era propietario de tres torres, llamadas en Sarriá las tres hermanas, porque eran iguales. Como aspiraba a ser obispo no salía jamás de casa si no en el automovil de su propiedad. Había convertido su iglesia en un club elegante, a donde iban las señoras a tomar el te de las cinco, y en una especie de bazar místico, de bazar de lo nuevo, en donde vendía escapularios, rosarios, cera virgen e incienso macho, frasquitos de séropol, perfumes, medicinas, licores, reliquias, exvotos, estampitas, *ligna crucis*, etc.

Un buen peje, como se ve, el tal párroco. Un clérigo obsceno, disoluto, como un abad medioeval, como un prelado de aquellos que iban al concilio de Constanza seguidos de un rebaño de prostitutas, como uno de aquellos señores que dejaban setenta u ochenta hijos bastardos.

El no se contentaba con ser el padre espiritual de sus feligreses: había de ser también su padre material. No se contentaba con que sus parroquianas fueran cristianas de Cristo: habían de serlo también de mosen Pollastre. Para esto arrimaba su sotana todo lo que podía a las faldas de aquellas. Hablaba con mucha gachonería y mucha miel a las muchachas y les contaba cuentos verdes a las viejas. Y a todas—las que eran ricas o guapas naturalmente—les ponía a los pies su manteo para alfombra y se lo extendía para que lo pisaran.

Porque para él no había en el mundo más que dos cosas importantes: la plata, carne de la peseta, y el oro, carne de la mujer. Sobre todo, esto último. La misma lengua que alargaba a las hostias de Cristo, que mojaba en la sangre del Cordero, la daba a las mujeres de Satán. ¿Qué es un seno femenino? decía él. Pues un cáliz al revés. ¿Qué es un himen? Una membrana, como si dijéramos una hostia de carne, ¿Qué es el coito? Pues una especie de sacramento, de comunión. ¡Ah! La Iglesia es admirable. Y luego, esa letanía enervadora, que tanto gusto da rezar: virgo, virgo, virgo. Mosen Pollastre era el Papa de la Bonanova, el Pedro el Ermitaño de nuestra burguesía: en la una mano, la espada; en la otra, el preservativo.

En un artículo inédito le decía yo, en cierta ocasión, al famoso Rector:

«¿De donde has sacado el automovil en que te paseas, párroco inmoral? Dicen que te lo ha regalado una beata millonaria. Y ¿qué le has dado o prometido tú en cambio? ¿Le has prometido el cielo? Si a ti te van a echar a puntapiés del infierno mismo. No te van a querer a su lado los diablos por corrompido, porque temerán que les contagies tus depravaciones, tus malas costumbres.

«Tu negocio de la Bonanova va bien. Tu tienda prospera, ya lo sé vale más ser cura de ahí, que Arzobispo de Toledo, que Cardenal Primado.

«¿Y aun quieres ser obispo? ¿Para qué? ¡Menuda mitra tienes en la Bonanova! Las beatas te miman. Tú les remangas las faldas y ellas te remangan la sotana. Bebes el vino de las orgías en el copón eucarístico. Casas a las hijas de nuestros burgueses, ejerciendo el derecho de pernada. Hace poco, casaste a la hija de Huerta. Este ilustre asesino asistió a la boda con su Estado Mayor de opereta ¡Ah! Los aventureros y los bandidos os encontráis siempre.

«Tu iglesia es tu serrallo. Cortejas a las viejas para extraerles los cuartos, y a las jóvenes porque te gusta la fruta temprana, porque eres amigo de primicias. A las primeras, para hacértelas tuyas, para despertar sus sentidos dormidos, les haces cosquillas en las plantas de los pies. A las segundas les propones adivinanzas y les tocas la barbita.

«Tus cirios están muy acreditados. La oración de su luz les llega a los santos y a las santas a las entrañas.

«Tu lengua también es famosa. Tu lengua es muy elocuente. En seguida les toca a las señoras en el corazón.

«Nuestra burguesía femenina necesita un caballo padreador como tú, porque estos maridos son impotentes, y están muy contentos con darle su apellido y sus fábricas a un hijo tuyo».

ANGEL SAMBLANCAT.

Doctor en tauromaquia

Ocorre muchas veces, al hablar de la vergonzosa decadencia española, que atribuyamos toda la culpa del lamentable estado de atraso en que nos hallamos a nuestra proverbial falta de cultura.

Somos el pueblo más chulo del mundo, el más vago, el más bestia. Aquí ni Dios conoce la profunda labor científica del singular sabio Ramón y Cajal, pero nadie ignora el apellido materno del último *maleta* que rueda por la sucia y ensangrentada arena de los circos taurinos. Difícilmente encontraréis cien españoles capaces de molestarse lo más mínimo para contribuir al bienestar político, social o económico, pero no son pocos los miles de brutos que no titubean en esgrimir descomunales navajas en defensa del buen nombre de su ídolo coletudo.

Hace años que estamos diciendo que la criminal afición a la *fiesta nacional* es debida a la escandalosa ignorancia en que se hallan sumidas las masas. Precisa que invirtamos completamente los términos de esta conclusión y convengamos en que el creciente desarrollo del analfabetismo es consecuencia inmediata, lógica, fatal, del gran impulso dado a la devoción del bárbaro espectáculo por aquellos a quienes está encomendada la regeneración de la raza.

¿Qué ha de hacer el desdichado paria, el torpemente desheredado de bienes materiales e intelectuales, sinó prostituir su ser moral entregándose al mentido placer que a

su vista proporcionen la cobarde, antiartística y embrutecedora farsa de reses bravas, cuando las clases que se ha dado por directoras son las primeras en pretender dar brillo a tamaños horrores?

Tres puntos luminosos nos parece divisar en el horizonte social, desde los que parten esplendentes rayos que convergen sobre el ser humano con el fin de perfeccionarlo: la Escuela, la Clínica y la Prensa; en ellos se mantienen, serenos y ecuanimes, laborando por la salud intelectual, orgánica y moral de sus semejantes los tres sacerdotes de la religión del Progreso: el Maestro, el Médico y el Escritor.

¡Honor a estos hombres abnegados, a estos mártires si cumplen la sagrada misión que su espíritu altruista les ha impuesto, pero baldón eterno si, traicionando los altos intereses que les están confiados, conducen a sus dirigidos por el tortuoso sendero del vicio y de la perversión!

Todo eso lo hemos visto reunido en una pieza. Un periódico que siempre se llama republicano, muchas veces federal y a toda hora librepensador (El Diluvio) pero que no obstante ocupa sus páginas en reseñas y consultas taurinas, sin perjuicio de insertar en el mismo número trabajos antitaurófilos, publica un mal escrito artículo de cierto doctor Vidal Gimenez, a propósito de la cogida y muerte del novillero y ex-maestro de escuela Carpio.

Y da asco, crean ustedes, verdadero asco, ver a un émulo de Hipócrates conservando en su *feliz* memoria hasta los menores detalles del programa de una corrida celebrada hace más de trece años. Y da ganas de cojer una vara de fresno y hacerle trotar por el redondel de una plaza de toros al leer que la tal fiesta es para él muy querida (¡Estúpido!). Por mucho menos destituyeron al ilustre doctor Moliner del cargo de Rector de la Universidad de Valencia.

Si a Carpió le mató un toro buena culpa se tuvo; que se hubiera quedado en su escuela o dedicado a guardar cerdos. Pero al pobre chico parece que le faltaba cabello para pasto de los piojos y decidió dejarse crecer coleta, como las mujeres y lucir sus más o menos torneadas pantorrillas ante sus antiguos alumnos, quienes, en revancha de las pasadas *palmetas* se despacharían a su gusto diciéndole maricón cada vez que le viesen temblar ante el astado bruto.

En verdad que envidiamos la tremenda suerte del tal torerito. Ni Cúchares, ni Montes, ni ninguna otra de tantas *glorias nacionales* ha tenido la dicha de que le cantara tan hermosa oración fúnebre una *eminencia* científica como el chulesco y tauromáquico doctor Vidal Gimenez.

Si no cura mejor que escribe, desde luego le presentamos la dimisión de enfermos y si a cada uno de estos que se le muere tuviera que hacerle alguna necrología, ya pueden clausurar todas las Asociaciones de la Prensa, pues él debe bastarse y aún sobrarle para llenar todas las publicaciones actuales.

Mientras tengamos mestreros como Carpio, periódicos republicano-taurinos como «El Diluvio» y muchos más y doctores que se preocupan tanto de la ciencia... de Llapisera, como el perinquito Vidal Gimenez, ya podemos hacer como en tiempos de Fernando VII; cerrar las universidades y abrir escuelas de tauromaquia.

Entonces nosotros en vez de ir al taller, fábrica o despacho, debemos de acudir todos los días a las fiestas de toros y mientras nosotros nos refocilemos devorando con la vista las tentadoras y varoniles formas de

los *diestros* aprendiendo de labios del sapientísimo necrologista de Carpio la aplicación que sobre nuestro físico puede y debe hacerse, podemos dejar en casa a nuestras esposas, hijas y hermanas, bajo la poderosa protección de Muley Haffid y personajes de su séquito.

Así es como en lo porvenir poblarían la superficie del suelo hispano, generaciones sanas, robustas y útiles entre las que no se viera ningún mediquillo que arrastrara por la arena de los cosos taurinos sus flácidas borlas... de doctor.

F. MOLINER SALCEDO.

L'Angoixa

Cóm és viva en el nostre esperit l'impressió d'aquells dies trágics de fi d'Agost i començament de setembre de l'any 1915! Al cap d'una anyada, quan el rodar del món ens torna a dur les mateixes dates del calendari, l'impressió d'aleshores reviu dins nosaltres. Era alló una angunia dolorosa, una angoixa torturadora... Arribarán els alemanys a París?, ens preguntàvem. Caurà en llur poder la ciutat *nostra*, capital de la França, capital de la llatinitat i capital del món?

Les furients hosts germàniques havien passat per demunt el cós sagnant de la Bèlgica i baixaven França avall amb ímpetu de riuada. Com deien els antics egipcians, de les seves estrénues hosts, l'exèrcit teutó avançava igual que les aigües del Nil, amb l'embranchida irresistible de les seves onades. L'enemic havia passat el riu Somme. El vell comte Albert de Mun, escrivia el nom del riu del nord francès amb el cor trencat pel dolor. «*El Somme!*...», deia, com no sabent-ce'n avenir, en la seva crònica de l'*Echo de Paris*., «*El Somme!*...» Aquestes dues paraules duïen el ressó dels senglots. Ben segur que N'Albert de Mun plorava mentre traçava les lletres damunt el paper.

I després, el Somme fou deixat enrera pels alemanys; i aquests baixaven udolant d'entusiasme, ràpids, anhelants, per la vall de l'Oise. La seva ala dreta, comandada pel general von Kluch, precipitava brutalment la marxa. I fou passat a son torn el Marne, i les riberes del Loire van arribar a sentir el tronar dels canons.

París! Era un crit de victòria i de desig quasi concupiscent en els llavis dels soldats del Kaiser. Era un crit d'angoixa en els llavis dels vers amics de la noble França. Si el comte Albert de Mun plorava davant el nom del Somme, mil·lions d'homes de França i de fóra França ploraven davant el nom de París.

París en imminent perill!... L'imaginació dels germanòfils va avançar-se als esdeveniments. De Madrid trametien a Barcelona noves alarmadores. Els alemanys ja havien arribat davant el camp atrinxerat de la capital. Aquesta estava ja assetjada. Tots els conductes d'aigua eran tallats. Versalles cremava...

Així ho llegirem en un diari del vespre del dia tres de setembre. Per trobar en la

nostra vida unes hores de tanta amargura, ens cal pensar en les hores de la mort dels éssers més estimats. Ens topàrem amb alguns amics, que sentien la mateixa angoixa, i ens estranyerem amb força les mans, sense dir res.

Quina feixuga càrrega no ens treguérem de sobre el pit, dos dies després, quan un comunicat oficial francès, extremament lacònic, declarava que l'exèrcit de von Kluck arribat a pocs kilòmetres de la capital, semblava desviar-se en direcció sudest! Aquell moviment no tenia encara cap significació precisa, no volia dir que el perill per a París hagués desaparegut, ni tant sols que hagués minvat. Però una mena de presentiment ens digué que estava salvada la ciutat de París, que estava salvada la França. Els dies següents la honestíssima sobrietat dels comunicats francesos ens anava confirmant el presentiment nostre. Mai com en aqueixa ocasió hem sentit la veritat d'aquella frase catalana: «M'ho deia el cor!»

L'angoixa d'aquells dies foscos, ja no la hem sentida més durant el curs de la gran guerra. De la batalla del Marne ençà, cap contratemps, cap desfeta del al·liats, ens produeix aquella angoixa. I és que el cop que allavors anaven a pegar els alemanys era decisiu, mentre que els cops que posteriorment han pegat, són simples episodis d'una gran lluita que ja no pot acabar amb l'esfondrament de la França mare, ni amb la posta de la civilització occidental.

A. ROVIRA Y VIRGILI.

(De «Iberia»)

ANANT PEL MÓN

EL MARNE

En el calendari republicà que la França té alçat a davant del món com un far lluminós i que tots els homes de la terra que son enamorats d'aquest poble adoren amb un misticisme laic, un altra data s'hi ha apuntat: és la batalla del Marne. França és un poble les dates del qual serveixen de mirall i de exacerbació a tots els que estimen la llibertat i en aquests dies de setembre els que adoren la França noble i martre no poden deixar de resar en recordança al retrocés dels barbres del Nord que volien entrar a París amb l'ímpetu dels primitius selvatges i amb la vessania destructora de unes hosts que perderen la raó. França ha salvat sempre tots els esculls de la seva vida agitada i exemplar, aquesta vida que va de la Gran Revolució a la Gran Guerra, i que hauria tingut un acabament trágic si a les riberes del Marne l'esperit francès no s'oposa al pas dels soldats teutons.

Ara els germànics són lluny de París que era la seva obsessió constant i persistent, ara ja són lluny i des de dos anys que lluiten desesperadament darrera de Verdun amb l'ansia ridícula d'assetjar París passant pel cos destruït de l'exèrcit francès. Però aquesta maneomania acabarà amb l'orgull

de l'Alemanya i potser amb ella mateixa. Durant aquests dos anys més nacions han entrat a la guerra i més perfectes i més organitzades són les funcions militars de les nacions al·liades, donant així la impressió de que els Imperis Centrals no poden pas sortir victoriosos d'aquesta horrible lluita, que començà en el riu aquest que avui es commemora, les aigües del qual, com un nou Jordà, impregnaren als soldats republicans el dolç esperit llatí i empaitaren a la canilla immensa i enorme que l'Alemanya havia preparat durant quaranta anys amb tots els refinaments de la seva cultura de caserna amb aires de laboratori i en disciplina amb aires de urbanitat.

Aquests dies el poble francès ha commemorat el segon aniversari d'aquells jorns en que París, la divina ciutat, tremolava al creure que el ferro teutó la podia tacar. S'han fet els discursos oficials de consuetut, sota l'agradable seguretat del perill desvanecut, s'ha homenatjat als herois que quedaren inútils en aquells dies, i el llorer i les flors, el myosotis dels homes, no han faltat a les tombes dels morts. Aquestes processons cíviques dels vius inutilitzats i de les endolades visitant els cementiris, és una impressió dolorosa i punyent, però la França sempre en dona d'espectacles amb l'honestitat del seu geni i de les seves costums i fins sota les seves manifestacions cridaneres, en temps de pau, hi bategava l'ànima llur, sempre elevada i gentil, i en temps de guerra, per a defensar la llibertat que irradiava d'ella, les aigües del Marne anaren avall, totes vermelles...

TROTTER.

Una conferencia d'en Salas Antón

Llegim en el periòdic «La Montaña» de Camprodón:

«El dissabte, dia 2, el conegut cooperatista i diputat a Corts per Sabadell en Joan Salas Antón, va donar una conferencia en la Casa de la vila davant d'una concurrencia força numerosa.

Acompanyava al conferenciant el conegut metge de nostre vila en Joan Morer que feu la presentació del conferenciant. Aquest va exposar amb dades completes el desenvolupament de les cooperatives en els diferents països de Europa, llur origen, va citar molts cassos, i maneres de desenvolupar aquestes associacions; explicà el que són les cooperatives a Anglaterra, Bèlgica i França que estaven admirablement organitzades i lo que són les d'Espanya.

Per fi va encoratjar i induir a nostres obrers per a que formessin cooperatives; va tenir paraules d'afecte per la de Camprodón indicant als socis els camins que havien de seguir per regenerar-la.

Son parlament que va durar més d'una hora va agradar molt i va ser llargament aplaudit al finalitzar».

Roda el món i torna al Born

Alguns periòdics catalans tenen la costum, que nosaltres agraïm coralment, de fer-nos la distinció de reproduir articles nostres. Empró encara que agraïm aquesta distinció, també supliquem que fagin constar la procedència per a evitar confusions, i perquè creiem que això és de justícia.

Ara mateix ens hem trobat que un article publicat a nostre setmanari i degut a la ploma d'un nostre redactor, després de donar, de periòdic en periòdic, la volta a Catalunya, ha anat a aparèixer a les columnes del *Diari de Sabadell*, que té per emblema les estisores.

Si els periòdics catalans tinguessin la costum de fer constar la procedència sota els articles que reproduïen, el *Diari de Sabadell* no hauria reproduït aquest article nostre, i així no hauria semblat que els nostres redactors alimenten amb la ploma a un periòdic quins ideals no professem i que moltes voltes s'ha declarat enemic nostre.

Noves

Avui sortirà una fulla que es publicarà semanalment redactada pels regidors de la minoria republicana. Se repartirà gratuïtament.

—El pròxim dimarts, dia 19 del corrent, tindrà lloc en el primer pis del cafè Jan una reunió de tots els cassadors per a tractar de l'assumpte dels vedats il·legals.

—Se'ns diu que s'estant fent treballs per a fer un periòdic semanal que tractarà exclusivament d'sport i cine.

—Llegim en els diaris locals:

"Junt amb la comissió que, com deiem ahir, visità el Sr. Gobernador Civil, hi anava el senyor don Silvestre Romeu Voltà, vocal de la Junta d'Aranzels, a la influència del qual es degué que sortissin molt ben impressionats de la resolució que es donarà en els assumptes interessats per la indicada comissió."

Comprenen que és això de l'*influència* den Silvestret? Doncs una paraula que en aquí no té cap més valor que donar llustre al *Pa i Seba* per mitjà d'una gazetilla feta d'encàrrec. Quina vanitat corre pel món!

—Demà a la tarde tindrà lloc en el Circol Federal un lluit ball organitzat per la Joventut Recreativa. El programa anirà a càrrec de la Banda "La Nova Barcelonina".

Impremta Sallent. — Sant Quirse, 32. — Telèfon 520

VÍES URINARIES

DR. TORT ARTIGAS
ESPECIALISTA

Cirurgia general -- Venèreo -- Sífilis -- 606

Ha obert sa clínica al carrer de la

Burriana, 24

Consulta els dilluns i divendres

J. Vidal Tarragó

ADVOCAT

ha establert despatx en aquesta ciutat, carrer de Gracia, 26, els diumenges de 9 a 12, continuant els dies feiners, junt amb el seu pare don J. Vidal i Valls, a Barcelona, Ronda de Sant Pere, 52, pral.

Kiosc de Canaletes

Cervesa E. Petry,

S. EN C.

Exigeixis en els taps la marca del Representant

Gasseosa F. PANÉ

Se serveix a domicili

Rambla, 198

Latorre, 2

COR

Per major duració de les espartenyas, apliqueu aquest producte a la sola. -- Preserva de l'humitat dels peus, evitant el reuma. -- No crema la sola. -- Es ven a tot arreu al preu de 30 cèntims el bloc

Representant a Sabadell: Joan Lladó Roca; Estrella, 104

Companyia Comercial Alcoholar, S. A.

Anís ARLEQUIN 'PICAROL'

Especialitat en Misteles, Moscatells
i Lícors de totes classes

Dipositari: **Josep Fitó** (a) Mistos

Sant Pere, 31. • Telèfon 660 • Sabadell